

- інвестиційно-виробничий, створюється з метою залучення іноземних капіталів у пріоритетні галузі, які орієнтуватимуться на власну сировинно-ресурсну базу та трудовий потенціал;

- фінансово-економічний передбачає розвиток ринкової інфраструктури – страхових та інвестиційних компаній, бірж консалтингових фірм, центрів міжнародної торгівлі та виставочних залів;

- рекреаційно-туристичний як найбільш перспективний, з метою залучення як внутрішніх, так і зовнішніх коштів до бюджету області та створення нових робочих місць.

Для сприяння розвитку Закарпатської області, слід взяти до уваги фактори, які мають безпосередній вплив на формування сталого розвитку, а саме соціально-політичний, демографічний, енергетично-сировинний, технологічний, інформаційний тощо. Економічна складова сталого розвитку в Закарпатській області повинна спонукати до розвитку малого бізнесу, вдосконалювати підприємства, в яких виробництво засноване на місцевій сировині, підіймати за рахунок цього конкурентоспроможність виготовленої продукції [3]. Також особливу увагу потрібно приділити соціальній сфері, покращувати життя населення, адаптовувати всі аспекти життєдіяльності до вимог, які сприятимуть сталому розвитку Закарпаття.

Література

1. Ватченко О., Ільченко В. Механізм забезпечення сталого розвитку регіонів України / О.Б. Ватченко, В.М. Ільченко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.19. – С. 205–212.

2. Іванчо І. Спеціальна економічна зона «Закарпаття» і економіка області// Механізм створення та функціонування спеціальної економічної зони «Закарпаття». – Ужгород: Патент. – 2000. - С. 18 - 22.

3. Пашкова Н.С. Підприємницька складова потенціалу малого бізнесу // Економічні інновації – №59.- 2015.- С, 273-280

УДК 657

ВИБЕР Е.Ф., ГОЛОВАЧКО В.М.
Мукачівський державний університет

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ

Виникнення податків сягає сивої давнини. В Київській Русі податки з'являються вже в перші роки виникнення цієї держави. Давньоруські податки не запозичуються з інших країн, а мають своє власне, національне походження. Одним з найдавніших прямих податків Київської Русі, що проіснував на українських землях, було подимне. Назва походить від одиниці оподаткування - «диму». Тобто, «дому», селянського двору. Платили подимне натурою та часткового грішми. Інший древній податок – полюддя. Спочатку в землях Галицько-Волинського князівства, а потім за часів литовсько-української та литовсько-польської держави [5]

Княгиня Ольга, розвиваючи і вдосконалюючи традиційну систему податків, збагачує їх оброками, втілює в життя рентні відносини. Останні стали

важкою розплатою за смуту і нестабільність життя на Русі в XII-XIII ст. В епоху середньовіччя Русь сплачувала податки Литовській, Польській і Московській державам, час від часу, збільшуючи кількість прямих і непрямих, звичайних і надзвичайних податей, яких нараховувалося понад 30 [5]

З XV століття вводиться такий прямий грошовий податок як половщина. Спочатку його сплачували селяни, виходячи з кількості худоби і землі. Згодом половщину почали сплачувати всі державні категорії залежного селянства. Понад триста років проіснував на українських землях такий натуральний податок як поштучне, запроваджений литовцями. Його сплачували селяни від кількості худоби та птиці, витканого полотна, ряден, рушників [5]

З XVI століття приходить в Україну так зване Магдебурзьке право, яке стає визначальним у податковому та митному регулюванні. Повна руйнація українських податкових національних традицій, яка передбачала помірність і доцільність оподаткування, розпочалася з втратою Україною її незалежності і повного поневолення Російською Імперією. Ламаючи адміністративну систему України, яка за своєю демократичною суттю та універсальністю випереджала більшість адміністративних систем країн Європи, Російська Імперія почала запроваджувати й свої податки [5].

У роки революції і громадянської війни податкова система змінюється прямим визиском, експропріацією. Елементи цивілізованого регулювання економіки шляхом запровадження прямих і непрямих податків запроваджуються в період коротко часового НЕПу. Сталінізація спростила податкову систему і в умовах тоталітарної системи вона стала по суті номінальною і набрала вироджених форм. Разом з набуттям Україною незалежності у 1991 році почала створюватися та інтенсивно розвиватися нова податкова система [4]. Вона значною мірою відрізняється від тієї, що існувала в умовах командно адміністративної системи - з особливостями, характерними для всіх республік колишнього СРСР. Податкова система України, що формується нині, з одного боку, сягає своїм корінням у систему доходів державного бюджету колишнього СРСР, з іншого боку, потребує змін і реформ, що відповідали б вимогам становлення в країні ринкової економіки. Створена у 1991 році податкова система України зазнала численних значних змін, але так і не досягла прийнятної для уряду та суспільства стану [3]

Формування відособленої самостійної податкової системи України почалося ще в рамках колишнього СРСР. У 1991 році був прийнятий Закон УРСР «Про систему оподаткування». У цьому законі був приведений перелік загальнореспубліканських податків, зборів і обов'язкових платежів, стягнутих з юридичних і фізичних осіб. Згодом у цей Закон був внесений ряд змін і доповнень [2].

У 1997 році був прийнятий Закон України «Про внесення змін у Закон України «Про систему оподаткування», у якому була викладена нова редакція Закону «Про систему оподаткування». З 2010 року прийнято Податковий кодекс України відповідно до якого в Україні стягуються:

- загальнодержавні податки і збори (обов'язкові платежі);
- місцеві податки і збори (обов'язкові платежі) [1]

Загальнодержавні податки і збори установлюються Верховною Радою України і стягуються на всій території України.

Чинна податкова система зазнає критики як з боку наукових кіл, так і з боку підприємців, політичних діячів, депутатів. Однак ймовірно, що ця критика ґрунтується на емоційних і поверхових оцінках економічної дійсності, вона позбавлена глибокого аналізу фінансових зв'язків в економіці, усвідомлення дійсних потреб держави у фінансових ресурсах для виконання покладених на неї функцій щодо регулювання темпів і пропорцій розвитку економіки, підтримання на належному рівні суспільного добробуту, обороноздатності, систем державного управління [3]

Потрібно зауважити, що при реформуванні податкової системи України слід говорити не лише про зниження рівня оподаткування. Нинішній рівень оподаткування в Україні має свої об'єктивні межі, зумовлені системою витрат бюджету.

Удосконалення системи оподаткування має відбуватися шляхом поступового зниження податкового тягаря в процесі поетапної податкової реформи [2]. Основними відправними елементами цієї реформи повинні бути:

- податкова система повинна мати інвестиційну й соціальну спрямованість;

- зміни в системі оподаткування мають здійснюватися одночасно з реформуванням системи оплати праці, пенсійного забезпечення, вдосконаленням соціальної сфери;

- розширення неподаткових форм і методів мобілізації доходів бюджету за рахунок оренди та продажу державного майна;

- основу податкової системи мають становити прямі податки, тобто податки, де об'єктом оподаткування є дохід фізичної особи, прибуток юридичної особи, земля, майно та капітал;

- непрямі податки повинні використовуватися лише у формі акцизів для обмеження споживання деяких видів товарів, можливостей виробника-монополіста в одержанні необґрунтовано високих доходів, а також для оподаткування предметів розкоші, захисту власного виробника;

- потрібно збільшити перелік податків за забруднення навколишнього середовища, наприклад, засмічення місць суспільного призначення;

- застосування при оподаткуванні обґрунтованої різності ставок податків залежно від видів діяльності й розміру одержуваного прибутку або доходу;

- умови оподаткування мають бути прості й зрозумілі платникові, податок має стягуватися у зручний для платника час і прийнятним методом;

- чітке розмежування податків, що зараховуються до державного і місцевих бюджетів, розширення прав органів самоврядування у сфері оподаткування [4]

Податкова система України не повною мірою відповідає вимогам ринкової економіки та суспільних взаємовідносин і вимагає кардинальної заміни окремих елементів податкових механізмів. Для цього не обов'язково повністю замінювати чинні елементи податкової системи, оскільки це може

привести до хаосу, знищення звичних для платників податків механізмів. Тому для розвитку податкової системи доцільно ставити головні цілі, а саме послабити податкове навантаження на платників податків за рахунок зниження ставок окремих податків; здійснити податки нейтральними по відношенню до всіх категорій платників податків шляхом скасування цілої низки пільг та винятків в оподаткуванні, а також спростити адміністрування всіх податків.

Література

1. Податковий кодекс [Електронний ресурс] Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukurier.gov.ua/index.php?artic>.
2. Безкрєвна А. В. Перспективи розвитку податкової системи: зарубіжний досвід / А.В. Безкрєвна // Формування ринкових відносин в Україні – (80)2010. - №1 – С. 21-27.
3. Офіційний портал Комітету ВРУ з питань бюджету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://budget.rada.gov.ua>.
4. Шаповал М. В. Нові методичні підходи до обґрунтування розвитку системи оподаткування / М. В. Шаповал // Україна: аспекти праці – 2010. - №4 - С. 3-5.
5. Угровецький О.П. Податкова система України: характерні особливості / О.П. Угровецький // Наше право. – 2012. - №1 – С. 34-35. 8. Ясеновська Т. Б. Історія становлення оподаткування в Україні: ретроспективна періодизація та національні досягнення / Т.Б. Ясеновська // Фінансова система України. Збір. наук. праць. – Острог: Вид-во нац. ун-ту “Острозька академія”, 2011. - В 15. - С. 117-124.

УДК 338.33:658.589

ГАВРИЛЕЦЬ О.В., КОВАЛЬЧУК Д.
Мукачівський державний університет

НЕОБХІДНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

На сучасному етапі розвитку економіки та підприємницької діяльності вагому роль в процесі управління відіграє інформація. Тому доцільно розглянути проблемні питання щодо застосування інформації в маркетингу.

Оскільки ринок не має фізичних меж, і на ньому зустрічаються інтереси багатьох людей, дуже складно виявити, хто і в якій кількості хотів би купити продукт і скільки заплатити за нього. Якщо ринок недостатньо вивчений, то компанія ризикує зазнати повне фіаско в своїх зусиллях по виробництву і маркетингу продукту.

Часто зробити продукт – набагато більш легке завдання, ніж продати його. Отже, відділ маркетингу повинен прикласти всі зусилля для визначення ринкової кон'юнктури і можливої реакції на вироблюваний компанією продукт. Саме тому для постійного та системного застосування цих заходів необхідно створювати на підприємствах інформаційні системи. Основне завдання будь-якого маркетингового дослідження та інформаційної системи зокрема, полягає в зборі даних, що вимагаються для обґрунтування управлінських рішень необхідних для подальшого розвитку підприємства.

Інформація є рушійною силою для того, щоб споживач ухвалив рішення щодо купівлі товарів. Адже, визнавши необхідність задоволення власної потреби, споживачі здійснюють пошук інформації, її оцінку, ухвалюють

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>